

kérdéshez. A városi rendőrségről rettentő adatokat halmoz össze s nyíltan kimondja, hogy a rendőrség ujjaszervezése sürgős feladat, mert a helyzet türethetetlen. A csendőrség behozataláról azonban röviden csak annyit ír, hogy ez az eszme szerinte nem aktuális és kivitele megakadályozandó legalább is addig, *míg Debrecen város polgársága falusi nivóra nem jut.*

Ezt a megjegyzést nem értjük és komoly ellenvetésnek nem tartjuk.

Aki tisztában van a rendőri szolgálat hivatásával, az bizonyosan tudja, hogy a csendőrség alkalmazása esetén senki sem akarhatja a városi feladatokat a mezőszéki feladatok kaptájára huzni. Van nekünk mezőrendőrségünk, van mátai biztosunk, ugyan kinek jut eszébe azt gondolni, hogy az ő dolguk ugyan az, ami a belső rendőrségé?

A munka, a feladat nem változik a városban, akár rendőrség, akár csendőrség teljesíti azt. Mi esupán azt állítjuk, hogy az adott viszonyok közt e feladatokat, nálunk ideiglenesen, az államosításig, a városi csendőrség jobban tudná teljesíteni és sokkal olcsóbban, mint a városi rendőrség.

És ezt továbbra is fentartjuk.

A rendőrségünk így a mint van nem maradhat. Ezt mindenki elismeri. Az országos államosítás előbbutóbb bekövetkezik. Ezt tudjuk. A mi meggyőződésünk tehát az, hogy az állami rendőrségnek valamennyi vidéki városban való országos behozataláig oldjuk meg a mi rendőri nyomoruságaink kérdését városi csendőrség szervezésével. Mert ez segítene a bajokon gyökeresen. Ez segítené ki a városi lakosság érdekeit a legteljesebb mértékben.

Rendőrségi palota építéséről egyelőre ne beszéljünk. Maradjunk a mellett, a mi a polgárságnak feltétlenül *használ.* És ez a — városi csendőrség.

— május 5.

— **Apponyi Albert gróf és a 14-ik szakasz.** A magyar lapok bécsi jelentések nyomán azt irtuk, hogy Apponyi Albert gróf tegnap hosszasan tárgyalt Páczak reichsrati képviselővel a tizennegyedik szakasz alkalmazása dolgában a kiegyezés kérdésénél. A disszidensek tegnap este Bécsbe telefonáltak Apponyi grófnak és azt kérdezték tőle, igaz-e Páczakkal való tárgyalásának híre. Apponyi Albert gróf azt válaszolta, hogy annál kevésbé felel meg a valóságnak, minthogy Páczakkal egyáltalán nem is beszélt.

— **A Kossuth-párt állásfoglalása.** Az országos függetlenségi és 48-as Kossuth-párt holnap, csütörtökön, este hat órakor értekezletet tart, hogy a politikai helyzethez állást foglaljon. Értesülésünk szerint

Polónyi Géza azt fogja indítványozni, hogy a párt heves támadást intézzen a kormány ellen a vasutasok sztrájkja dolgában és tegye szavá *Lengyel Zoltán* letartóztatását is.

— **Az országgyűlés új ülészsaka.** A mint ezt elsőnek megirtuk, a király az országgyűlés harmadik ülészsakát e hónap 7-ikén, szombatra hívja egybe. Az első ülésnek a képviselőházban két tárgya lesz esupán: a királyi kézirat kihirdetése, majd pedig a Ház két alelnökének és a jegyzői karnak választása.

Hol pihjenjenek Rákóczi hamvai

Budapesten-e vagy Kassán?

Irtta: **id. dr. Vutkovich Sándor.**

„Hazánk szentje, szabadság vezére,
Sötét éjben fényes csillagunk,
Oh Rákóczi, kinek emlékére
Lángolnak és sirva fakadunk!„
(Petőfi, 1848)

A királyi rendelet óta, amely a legideálisabb szabadsághősnek, II. Rákóczi Ferencnek ad fényes elégtételt, lelkes mozgalom indult meg, hogy hol temessék el a nagy fejedelem drága hamvait? A nemzeti ereklyék megőrzésének jogát Kassa követeli leginkább, de a székesfőváros mellett is sokan törnek lándzsát, így például különösen Herczeg Ferenc, aki „Rákóczi Ferencz budapesti sirja“ (Az Ujság május 1. sz.) című dolgozatában azt kívánja, hogy Rákóczinak földi maradványait a „magyar fővárosban kell nyugalomra helyezni, még pedig a város legelőbbkelő és legelőbbkelő utcái egyikében építendő mauzoleum alatt.“

Nem vonható kétségbe, hogy a jeles író, Herczeg Ferenc, bizonyonnyal azért akarja Budapestet, hogy a magyar szabadság és a magyar népköltés hőse az ifju világváros lüktető szívében aludja örök álmát. Tagadhatatlan, hogy ebben a jelentős nemzeti kérdésben az ősz kurucot, Thaly Kálmánt illeti a döntő szó, mert amit 52, azaz ötvenkét megyének felirata s egy egész nemzet kívánsága nem tudott dűlőre vinni, azt Rákóczi leg-hivebb istenítőjének sikerült elérni, hogy Rákóczinak „édesebb legyen örök álma a magyar föld kebelén.“ A miniszterelnököt elismerés illeti, hogy felterjesztésével igaz örömet szerzett a kuruc írónak. A nemzet kívánsága menne teljesedésbe, ha Rákóczi anyját, Zrinyi Ilonát is haza hoznák dicső fiának hamvaival, mi több, gróf Bercsényi Miklósét is, Rákóczi híres és hű hadvezéréét is, ki a fejedelem karjai között halt meg.

Jellemzőleg mondja erre vonatkozólag Kossuth Ferenc az *Lgyetértés* május 1. számában:

„Hej Rákóczi, hej Bercsényi! . . . dicsőséges neveteket a hazafiság, a hősi erények, az önfeláldozás, a magyar lélek rajongása, a magyar szív szeretete, a magyar dal szomorú szava mind összesatolta . . . ha az egyik hazajön, jöjjön

haza a másik! Bercsényi élve soha sem hagyta el Rákóczit, ne szakítsa el a két ikerlélek porhüvelyét egymástól a magyar nemzet kegyelele!“

Igaz ugyan, hogy a főváros is méltó pihenő helye lehetne a nagy fejedelemnek, habár hozzá nem fűződik Rákóczi története, míg Érsekújvár, Kassa, Munkács, Ónod és Sárospatak olyan történelmi helyek, amelyeket megszentelt az ő jelenléte.

Herczeg Ferenc azt is mondja a többi között, hogy a fejedelem még haló poraiban is nemzeti küldetést teljesítene az ifju magyar fővárosban. Igaz, de hát azt a jogos kérdést vethetjük fel ezzel szemben, vajjon a vidéknek nincs-e nagyobb szüksége a nemzeti ereklyékre, vajjon nem kell-e a vidéken gócpontokat teremtenünk a nemzeti géniuszunk s a magyar nemzeti eszmének? például ebben a kérdésben Kassán, ahol a Rákóczi-ereklye kiállítás ragadta el a hazafiakat s a hol Rákóczinak történelmi alakját, a haza és a szabadságszeretethez szeplőtlen ideálját oly fényesen dicsőítették meg!

A nagy fejedelemnek hamvai tehát — nézetem szerint — Kassán pihennének legméltóbban, ahol édes atyjának, Rákóczi Ferencnek és nagyanyjának, Báthory Zsófiának tetemei pihennek.

Nagyszerű mauzoleumot kellene Kassán építeni.

Gyönyörűen hangzik ugyan Ábrányi Emil (Budapesti Napló 1904. május 1. sz.) költeménye:

„Sárospatak, Kassa,
Vagy Borsi kriptája:
Mind kicsiny, mind kevés
Rákóczi számára! . . .
Mintha szólna hozzánk
Ő nagyságos képe:
Temessetek Kossuth mellé
Az ország szívébe! . . .“

De azért mégis, ha tőlem függne, Kassán pihentetném a drága hamvakat, hogy legyen ott is zarándokhelye a nemzeti kegyeletnek s hogy meglegyen tisztelve az a város, amely erős nemzeti érzületével hathatós részt vett a magyar politikai és vallásszabadságért vívott harcokban. II. Rákóczi Ferenc hadainak kaput nyitott hajdanta Kassa, most pedig nyisson kaput a bujdosó fejedelemnek, Zrinyi Ilonának és Bercsényi Miklósnek. Legyen Kassa nyugvó helyük! Eddig is rajongó lelkesedéssel ápolták a kassaiak a Rákóczi-kultuszt. Életében lelkesen állottak melléje, haló porában pedig messze sugároztatták eszméit. — Kassáról terjesztették a Rákóczi-kultuszt s dicsőségének fényével árasztották el az egész nemzetet. . .

Köszönet és méltánylás érte!

Kassa igazán megérdemli a nemzettől az elismerést!

KÖZIGAZGATÁS.

× **Polgármesterek értekezlete.** Rimler Károly nagyváradai polgármester tegnap küldte meg Kovács Józsefhez, városunk polgármesteréhez a Nagyváradon, 1904. évi május hónap 30-ikán és következő napokon tartandó országos kongresszus sorrendjét. A vendégek május 29-én érkeznek Sz. László városába, hol fogadás lesz. Ugyanaznap este fél 7 órakor a városházán gyülekeznek és innen kiindulva csoportokban megtekintik a várost. Este 9 órakor ismerkedés lesz. Május 30-ikán délelőtt 9 órakor nyitják meg a kongresszust, délben pedig a város ebédet ad a vendégek tiszteletére. Délután megtekintik az ipartelepeket, később pedig a társaság kirándul a püspök fürdőbe. Május 31-én folytatják a kongresszust. Már előre is tudjuk, hogy az ország főbb városainak polgármesterei jól fogják magukat érezni a szépen fejlődő és vendégszerető nagyváradiai körében, kiknek sok alkotása és különösen művészi érzéke a modern dolgok iránt tansított szeretete minden ember előtt nyilvánvaló.

× **Számonkérés a megyénél.** A vármegye munkásságának megvizsgálására számonkérés lesz Hajdúvármegyénél május hónap 9-ikén délután 3 órakor Domahidy Elemér főispán elnöklésével.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Egyházmegyei értekezlet. A debreceni ev. ref. egyházmegye ma népes értekezletet tart Bátoron. Már hetekkel előbb nagy volt iránta az érdeklődés. Az egyházmegye minden részéből tömegesen érkeztek a résztvevők a tegnapi nap folyamán Bátorra. Nagyszámban gyülekeztek az egyház vezető tagjai a gyűlésre úgy egyházi, mint világi részről. Debrecen város összes lelkészei is odautaztak, csak éppen két segédlelkész maradt itthon.

Érettségi vizsgálatok. A tiszántuli tankerületben a következő sorrendben tartják meg az érettségi vizsgálatokat. A debreceni főreáliskolában június hónap 9—11, szentesi főgimnáziumban 13—15, a nagyváradai főgimnáziumban 20—22. a debreceni katolikus főgimnáziumban pedig június 27. és 28. napján. Az írásbeli érettségi vizsgálatokat az összes itt elsorolt iskolákban május hónap 16-tól bezárólag a 20 napig tartják meg. A vallás és közoktatásügyi miniszter még nem nevezett ki miniszteri biztosokat, tehát erre nézve még nincs biztos megállapodás. Pár napon belül azonban okvetlenül történik intézkedés.

Degenfeld József gróf.

Hosszu tengerentuli utjáról hazatért Degenfeld József gróf, a magyarországi református egyház büszkesége és erős oszlópa. Missióját bevégezve visszatért, de nem pihenőre, hanem a református egyház érdekében kifejtendő munka folytatására. Apostoli utjáról bizonyára sok üdvös eszmét és mérhetetlen sok tanulságot hozott magával és azoknak megbeszélésére, emezeknek helyes alkalmazása és felhasználása bizonyára nagy hasznára lesz a magyarországi egyetemes református egyháznak.

Degenfeld József gróf mélyen valóságos tette már eddig is fáradhatatlanul buzogott a magyar református egyház nagy, nemzetnevelő és a vallásosságot ápoló érdekeiért. Tehetségét, ernyedetlen munkásságát, szavának súlyát mindazok ismerik, kik a református egyház ujabbkori történetének lapjait forgatják. Első azok közt, akik tetterős karokkal igyekeznek a hitéletet emelni, a református egyház jogait megvédeni, és igazait megtartani. Igazi vezető lelke a nagy tiszántuli egyházkerületnek, mely majdnem egy millió református vallású hívőt gondoz atyai szeretettel.

A nemes gróf vallásosságát, egyháza iránt érzett lángoló szeretetét őseitől örökölte. Ifjúkorától kezdve tárazott az Ur házában dicsőségén . . . Munkája, fáradsága sohasem volt meddő. Alkotó, szervező és végrehajtó erő egyesülnek személyében. Vizsgál, kutató, fárad, nincs benne kicsinyhitűség és a küzdelmek tűzében megedzett akarata, minden akadályt eltávolít arról a mezőről, melyen lankadatlan munkakedvvel, a törvények tiszteletével és a lelkében élő erős vallásos meggyőződéssel dolgozik.

Mig más főrangúak a külföldön mulatoznak, vagy itt benn a hazában mitsem tesznek a nagy és eszményi célok elérésére, addig Degenfeld József gróf éjtelnapot egybevetve dolgozik már évtizedek óta lankadatlanul. Hosszu időn át a főispáni tisztelet töltötte be annyi közigazgatási tudással, annyi szorgalommal, hogy lemondása alkalmából éreztük csak, hogy kit vesztettünk el benne. És ez időtől kezdve minden idejét egyháza ügyeinek szenteli. Nem lármával és zajos szavakkal dolgozik, — hanem kifáradhatatlan munkaerejével és vallásos meggyőződésének hevével. Első mindenütt a munkában és példát ad mindenkinek a köteleességek teljesítésében. Eppen azért a tiszántuli egyházkerület az ő főgond-

nokságának oltalma alatt úgy az anyagiakban, mint a lelki élet gyümölcsözésében elől jár. Sok dicsőséget tűzött már a nemes gróf szeretett egyházának fájára és hisszük, hogy további munkássága e nagy egyházkerület áldására válik.

Hazatérése alkalmából mindannyian üdvözljük a nemes grófot. Utazását, érkezését nem előzték meg hangos reklámok. Sohasem szerette az ünnepeket. Igazi puritán jellem. Tanulhatnának tőle azok, kik unos-untalan hirdetik nevüket és a legtöbb esetben eredménytelen kapkodásukat. Az igazi férfi öntudatos munkájára büszke, nem pedig nevére, vagyonára és állására és valódi jellem béri azzal a jutalommal, melyet jól végzett munkából eredő öntudat nyújt neki.

Isten hozta otthonába a nemes grófot.

Koncz Ákos.

H I R E K.

Tavaszi séták.

Megvette a tót a szappant és mivel hogy megvette és kifizette, hát — megette.

Szakasztott ilyen a debreceni eset, amit mindenki bőségesen kitapasztalhat, ha kimegy az utcára s elnézi, hogy aszfaltos gyalogjáróinkkal nem tudja, mit csináljon a debreceni ember.

Kezdjük az öntözésen.

Minálunk a házak előtt az aszfaltot öntözni szokás. A helyett, hogy a port, szemetet napjában kétszer háromszor jól lesöpörnék, hát alaposan meglocsolják a poros, szennyes aszfaltot, míg a vizet be nem issza. Szóval mesterségesen sárat, pocsolyát, kőmivesnek való habarcsot csinálunk az aszfalton. A szappan mosásra való; arra, hogy az ember tisztálkodjék. Mi ellenben a szappant — megesszük?

A nők, a férfiak aztán menekülnek a csatakos aszfaltról a kocsiutra, ahol két-három napi piac-hulladék, narancshéj, papiros, szemét és egyéb lim-lom keveredik ugyan össze az ős debreceni porral és halmozódik otromba rakásra; de legálább nincsen sár.

Igazán az ember nem tudja, nevesen-é, vagy bosszankodjék?

És ha már idáig jutottunk, hát elmondok egy füst alatt, hogy nemesak a járatlan házmesterek és falnsias leleményességű háztulajdonosok eszik meg nálunk a szappant a közönség rovására és kárára; hanem ugyanezt eszeleksi bõ-

K o c z é A n t a l a híres cigányprimás, az ország legelső szolista hegedűművésze . . . . .

ma csütörtökön és holnap pénteken este az „Emke” kávéházban hangversenyez. — Belépő-díj nincs. — Kitűnő kávéházi kiszolgálásról gondoskodik

Kis Adolf

az „Emke” kávéház tulajdonosa.

vebb mohósággal a tekintetesi nemes és böles hatóság is.

Debrecen szörnyen poros és mód felett forró, sivatag város. És mivelhogy nem mindenkinek nagyon nyaralója, szőlője, kastélykaja a Simonyi-uton vagy a kertek során avagy távolabb a tanyákon, hát a város belső katlanában sülő közönség, melynek fürdőzésre nem telik, a kávéházak elé telepszik, a házak keskeny vágányu hűsége, a sátor ernyők árnyéka alá.

Ezt pedig megirigyelte a böles és messzelátó elméjü hatóság és megtiltotta a vendéglősöknek és kávéosoknak, hogy a ház előtt a gyalogjárón asztalokat üdítő szigetecskéket elhelyezni ne merészkedjenek.

Ugyan miért?

Mert ez zavarja, sőt meggátolja a szabad közlekedést.

Forró nyári napokon egy-két ember alig lézeng az utcákon. Az is majd leszédül a sivatag város tikkasztó kemencéjében. Siet is egy-egy kávéház elé, hogy össze ne roskadjon és el ne merüljön a portengerben.

A kávéház előtt azonban üdülni tilos.

Széket, asztalt kirakni tilos.

A szenvedő lakosságon megkönyörülni tilos.

Mért nincs minden adófizetőnek árnyékos, cserepes tanyája? Mért nem varázsol fenyves erdőt a parkjába? Mért nem csináltat saját külön vízvezetékét, fürdőszobát? Mért nem rakatja teli hatalmas jégvermeit jéggel?

Majd bizony, még csak az kellene, hogy a kávéházak előtt négy-öt száz izadó polgártárs merészseljen üdülni s elzárja a szabad közlekedést az egyetlen arra menő hajdu elöl, a ki tán éppen pincetokot s benne jégbehűtött sestakertit visz fel a hivatalba!

És hiába kapkodnak a kávéosok fűhöz-fához, hiába hivatkoznak az óriás utcai forgalmu fővárosra s az összes vidéki városok példájára és a debreceni közönség jogos igényeire, — oda se a bajnak! . . . Azért mi csak esszük, esszük tovább is a szappant. . .

Csige Ilonka.

Legyenek e sorok emlékezetének szentelve!

Részvétünket, könnyeinket megérdemli.

Fiatal volt, arcán mosolylyal, szívében hivatása szeretetével, lelkében reménnyel, hogy a világot jelentő deszkákon dicsőséggel fog megállani. . .

Reményei nem teljesültek, ifjusága nem tudta megmenteni és az enyészet szelleme akkor rontotta meg álmait, mikor legboldogabb volt. . .

Virágozott, mint a rózsa és rövid virágzására hervadás jött s ma bezárt szemekkel fekszik a ravatalon. . .

Pályatársai könnyek közt helyezik koszorúikat koporsójára. . .

Néhány nap előtt még csicsereggett, mint a madár, kedvessége mindenkit elbájolt és mikor mindannyian azt hittük, hogy a dicsőség útjára lépett, a végzet megfordította az irányt, virágot adott neki, de e virág már csak az elhunyt siri takarója lett.

Bizonyára szeretett volna még élni. Hisz' fiatal volt és egy boldog élet állott előtte. . . Hitte, remélte, hogy a pálya, melyet választott, nemcsak kenyeret, de dicsőséget is fog neki hozni a jövőben. . . Nem hitte azonban, hogy midőn nemrég a beteg leányt oly mesteri módon játszotta egyik darabban, hogy ez a tragédia a valóságban őt is el fogja temetni. . .

Legyen csöndes siri nyugovása, álmódjék arról a dicsőségről, melynek első lépcsőjéről durván letaszította a halál.

Béke poraira!

A szintársulat Csige Ilonka haláláról a következő értesítést adta ki:

Fájdalommal telt szívvél jelentjük, hogy szeretett pályatársnőnk Csige Ilonka rövid ideig tartott szenvedés után, ma Kolozsvártt elhunyt.

Az élet tavaszán, művészetének virágzásakor érintette az enyészet fagyos szele, hogy bánatot fakasszon mindnyájunk szívébe.

Megdöbbenéssel gondolunk arra, hogy az előbb még vígan csicseregő kis társnőnk ma örökre elnémult ajakkal fekszik a ravatalon.

Emléke sokáig élni fog közöttünk! Debrecen, 1904. május 3-án.

A debreceni szintársulat.

A szintársulat, Makó Lajosné, továbbá a boldogtalan Csige Ilonka több debreceni tisztviselője tegnap koszorút küldött a fiatalon elhunyt szép halott ravatalára. A temetése ma lesz Kolozsvártt.

* A király Budapesten. A király tegnap reggel 5 órakor kelt s azután hosszabb sétát tett a várkertben. A felség a délelőtt folyamán fogadta József-Agost főherceget, a ki hosszabb ideig tartózkodott nála, A király ma, csütörtökön 10 órakor adja az első általános kihallgatást,

* Szoyer Ilonka a szent Erzsébet-egyesületnek. Az ünnepelt Szoyer Ilonkát, aki bűvés-bájos csicseregésével két nap óta gyönyörködteti Debrecen művelt közönségét, városunk író és művészvilágából többen keresték fel tegnap szállóbeli lakásán. A látogatók között volt Wolafka Nándor dr. v. püspök is. A művész, aki a püspököt még abból az időből ismeri, mikor mint tíz éves kis lány Budapesten a zárdában tanult, ki-tüntetett szívéllyességgel fogadta magas vendégét. Wolafka dr. előadta, hogy a tiszteleten kívül a Szent Erzsébet Egyesület hozta a művésznőhöz. Felkérni jött, hogy mint debreceni születésű kath. nő ragyogtassa egy alkalommal az ő

tüneményes szép hangját az egyesület szegényei javára, A művésznőnek szemmel láthatólag jól esett ez a bizalmas felkérés.

— Megigérem, — ugymond és erre kezét nyújtotta Wolafkának, — ámde egy viszont ígéret mellett.

— És mi volna az? tudakolá kíváncsian a püspök.

— Az, hogyha egyszer majd, vagy most nem soká, vagy majd soká, Isten tudja, ha arra kerül a sor, méltóságod is eljön engemet megesketni.

Mondanunk sem kell, hogy Wolafka dr. püspök sem maradt adós az ígérettel.

Minket, debrecenieket, mindebből leginkább az érdekel, hogy még ez évben, az őszön viszontlátjuk Szoyer Ilonkát a Szent Erzsébet Egyesület hangversenyén.

* Esküvő. Ma d. u. 4 órakor esküszik László Miklós vezérkari kapitány örök hűséget bájos arájának: Miskolczy Etelkának, a helybeli róm. kath. templomban. A fényes esküvőnél egyházi részről Palotay László pápai plébános, nagyváradi kanonok fog közreműködni, több fiatal pap segédletével. Palotay régi barátság fűzi a Miskolczy családdal. A menyasszony édes szüleit; Bihar megye nagynevű alispánjának fiát is ő eskette esperes plébános korában. A menyegző iránt városszerte nagy az érdeklődés. Eleinte tervben volt, hogy a templomba belépő jegyeket bocsátanak ki, s ettől a szándéktól csak abban a reményben állottak el, hogy az egyházi esketés ténykedés alatt senkisésem fog megfélekedni arról, hogy a templom az Istennek a háza.

* Isten áldása. Az éjjel megeredtek az ég csatornái és bőségesen árasztották a szomszédos földre a mennyei áldást, az illatos, meleg májusi záporosdót. Hetek óta szorongó szívvél várta ezt a megváltó esőt a gazdaközönség. — Ha még egy-két napig tart a kegyetlen szárazság, tán későn érkezett volna a termékenyítő segítség. De most az utolsó órákban megnyílt az örökkévaló természet kincses tára és dusan öntötte a bőséget jó másfél órán keresztül a földre. Ütemre esendültek a bugyborékoló, patogó esőcseppek és a megáradt utcákon patakokba ömlött a zuhogó, illatos májusi áldás. Zene volt ez, mely elandaltított; költemény, melynek rimei csodálatos lágysággal ölelkeztek és míg odafent a fellegek harsonái szóltak és a levegőn által cikázott a rejtelmes villámfény, a csobogó áradatban fürdő anyaföld párologva itta be a szomorúságoszlátó tavaszi nedvességet.

* A kamarák ünnepe. A kolozsvári kamara kiváló titkára, a magyar kamarai titkárok őszhaju, de munkáiban ifju erejü nesztora: Gámán Zsigmond 50 esztendő kamara működése jubileumára az összes magyar kamarák küldöttei összegyűlnek a kolozsvári kamara május

3-ki díszközgyűlésére, melyen a miniszterium és a közgazdasági orsz. testületek is képviselve lesznek. A kamarák nevében Szabó Kálmán debr. kamarai elnök és Kulinyi Zsigmond szegedi kam. titkár üdvözlők az ünnepelt jubiléjára.

* **A munkaszüntetők.** Megbeszélés folytán újabb egyezkedési tárgyalásra gyűltek össze tegnap a főkapitányi hivatalban a két kefégyár képviselői és a munkaszüntetők. Az alábbiakban adjuk, hogy milyen eredménnyel:

A hatóság részéről Vetéssy Béla rendőrfogalmazó, az iparügyosztály vezetője, a két gyár képviselőjében dr. Kemény Viktor, az állam részéről dr. Polgár Zsigmond iparfelügyelő, a munkások részéről Szentpéteri Mihály, Vedres József, Nicht Jenő, Kohn Bernáth, Szabó Ferenc, Répánszky József, Pataki Sándor, Berta Mihály, Szabó Sándor, Váronyi Sándor, Dalmi József, Nagy János, Nagy József, Rennel Dániel. — Sorra kerültek a munkások kívánságai, amelyeket a gyárosok a legnagyobb jóakarattal latolgattak, de arra az eredményre jutottak, hogy azok csak nagy anyagi károsodással teljesíthetők. Felhívják tehát utoljára a munkaszüntetőket, hogy nyilatkozzanak, minő feltételek mellett hajlandók újra munkába lépni. — A munkások feltételei a következők: 1.) 6 órától 6 óráig tartó munkaidő (télén 7—7-ig) — 1 és fél órai pihenés. 2.) A százalékos emeléstől elállanak így általában — de a darabszámúak 20 százalékos béremelést kapjanak — a napszámúak bérfizetése marad az eddigi. Béremelés rájuk nézve az lesz, hogy leszálítják a munkaidőt. — Ez azonban nagyon kétes egyezés lenne. Nem is vezetett eredményre, hanem abban állapodtak meg, hogy 48 óra alatt mind a két gyár munkásai egy munkajegyzéket állítanak össze és azt bemutatják Végh Gyula főkapitánynak. E közben pedig a munkások közvetlenül is érintkezésbe lépnek a kefégyárosokkal. Nagy részük már szeretne munkába állni, csak a balul értelmezett szolidaritás tartja vissza őket, hogy kenyeret keressenek.

* **Világvárosok.** Tizenhét városa van a földtekének, melynek lakosai meghaladják az egy milliót. Hét ezek közül Európában van. A világ legnagyobb városa London, melynek lakossága hetedfél millió. Utánna Európában jön a kacér Páris három millió lélekkel. A porosz Berlin beéri a két millióval, Bécs az egymillióhétszáz ezerrel, Szentpétervár másfél millióval, Konstantinápoly egymilliószáz ezerrel és Moszkva egymillióval. — Ázsiában hét olyan város van, melyben egy millió léleknél több lakik. Amerikában három város-óriás van, Afrikában és Ausztráliában ellenben nincs millió város. A mi szép Budapestünk népességre Európa kilencedik, az egész világnak pedig huszonhatodik városa. Nehány év alatt lehet hogy eléri a milliót.

* **A kegyes tanítórend gyászja.** Piaris-

táinknak kettős gyászuk van. A két szomszédos társházban: Nagy-Károlyban és Sátoraljaujhelyen hunyt el egy-egy rendtag. Előbbiben Vanke József a ki több mint 50 évig működött a tanügy rögzös mezején, kevés lármával, de annál több eredménnyel. Utóbbi tagház halottja Dr. Hám Sándor, a mai tanárok egyik legképzettebbje még egész fiatalon szállt sírjába. A kegyestanítórend országszerte, de főleg nállunk, annyira hozzá van nőve a magyar nép szívéhez, hogy e kettős gyászukban velünk együtt osztozik e város mindenegyes polgára. Mindkét temetésre a mi rendházunk képviselője tegnap utazott el. Nagy-Károlyba velük ment Géressy Kálmán kir. tankerületi főigazgató is.

* **Halálos szerencsétlenség.** Tegnap délután 3 órakor a fűtőház előtti sínpárt veresre festette szegény öreg 86 éves Csonka Dániel véra. Az öreg — mivel süket volt — nem hallotta a felője közeledő vonat robogását. Éppen akkor haladt volna volna át a síneken, mikor a vonat is odaért, amely aztán a felismerhetetlenségig összeroncolt. Azonnal jelentést tettek a szerencsétlenségről a rendőrségnek, amely Fehér Mihályt küldte ki a fűtőházhoz. A biztos aztán a darabokra szaggatott hullát a kórházba szállíttatta.

* **A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.** Ma délután fél 4 órakor lesz a kamara közgyűlése. A tárgysorozat igen gazdag a jelentős ipari és kereskedelmi ügyekben. A közgyűlés iránt a vidéki tanácsosok közt is nagy az érdeklődés. A kamarai számvevő bizottság tegnap d. u. ülésezett. a vagyoni kezelést átvizsgálva, mindent rendben talált.

* **Diszfelvonulás.** Megirtuk annak idején, hogy Végh Gyula rendőrfőkapitány kötelezte a rendőrségi szolgálatban levőket, hogy egyenruhában kell a szolgálatot végezniök. A hivatalnok urak eleinte abban a hiedelemben voltak, hogy a főkapitány talán tréfál. Pedig a dolog nagyon komoly. Annaira komoly, hogy ma délután 3 órakor jelentkezniök kell a főkapitánynál — természetesen nem eivilben. A rendőrségi hivatalnokok tehát csinositják magukat, felöltik az egyenruhát, felkötik a kardot. Nem olyan egyenruha ugyan, mint a katonáéké, de hát ők is daliás fiúk. Csak a gombokat kell jó erősen felvarrni.

* **Halálozások.** Debrecen városában az elmúlt napon a következők hunytak le szemüket örök álmra: Löwinger Bella izr. 6 hónapos, Kiss András ev. ref. 17 hónapos, Tóth Ferenc ev. ref. 18 éves, Glück Berta izr. 19 éves, Bereczki Lajos ev. ref. 17 napos, Erücs Mária ev. ref. 3 hónapos.

* **A civakodás vége.** Perlekedés a házasságot megrontója. Ezt a keserű tapasztalatot megszerezte magának a Tisza palota házmestere Micsey, meg a felesége. Tegnap délután megint össze kaptak valami csekélység felett. Szó szót követett, szitkozódás szitkozódást, amíg végre is tetlegességre fordult a veszekedés, amely nagyon szerencsétlenül végződött — ártatlan gyermekükre. Micsey a harc hevében ugyanis töltetlen fegyverét az asszonyhoz vágta, az az csak vágni akarta, de a mozdulata oly szerencsétlen volt, hogy közelben álló gyermeküket érte, kinek egyik szeme azonnal

kifolyt. Kocsin szállították szegényt ki a kórházba, hol szemét bekötötték.

* **Az ö. ös.** Widder Sámuelnek korcsmája van a Petőfi-tér 7. szám alatt. — Ebbe a korcsmába tért be igazságot keresni Léder József lakatos. Mert hát hogy borban vagy az igazság. Léder József igazságszerető ember lévén, fizetés nélkül nem akart távozni, Widdernek 2 ötössel fizetett. Az volt azonban a baj, hogy ezen ötösök magyar ötösök voltak s nem a markába, hanem a képere nyomták őket Widdernek. A 77 sz. rendőr megakadályozta e humoros pénzügyi művelet folytatását s mivel Léder még azt is megígérte Widdernek, hogy kétfelé osztja, a rendőr az ötösök hősét bevitte a bűnügyi osztályra.

* **Kóczé Antal az Emlékben.** Kóczé Antal a budapesti híres cigányprimás hangversenye tegnap elmaradt. Ma és holnap este azonban gyönyörködhetik a debreceni közönség a méltán nagy hírű cigány művészi játékában. Kóczé Antal ugyanis ma, esütörtökön és holnap pénteken este az Emke kávéházban fog játszani, ahol legutóbb o y óriási diadalt aratott boszorkányos virtuozitásával. Akkor többszörösen szüknek bizonyult szép Enke, az utcán is egész nagy tömeg állt, hogy meghallgassák, milyen csudálatos ügyességű rikatója Kóczé Antal a száraz fának. Bizonyára most is readkivüli lesz az érdeklődés, a mire Kóczé teljesen méltó. Remekül játszik, művész a javából.

* **Elveszett kedden** este a színházi előadás után a színházról a Bethlen-utca 15. számú házig menve egy fecskés és emléksorokkal telt írott falegyező. Mivel ez igen kedves emlék, kéretik a szíves megtaláló a Bethlen-utca 15. számú hához eljuttatni, ahol illő jutalomban részesül.

LETZTER JÓZSEF fényképészeti-festészeti és fénykép nagytáji műterme Piac-utca 4. dr. Ujfalussy-ház Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejratánál levő kirakatban.

x **Kiadó szép lakás.** Domb-utca 17. sz. a. gyönyörű öt szobás utcai lakás minden hozzátartozóval és mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítás szereshető Csapó-utca 48. szám alatt.

x **A hidegvizgyógyintézet** a nagy erdői fürdőben megnyit, ugyanott mindenféle gyógyfürdők előállítanak.

Ma este az Arany Bika kávéházban Rác Károly zenekara játszik.

EGYLET.

A Petőfi dalkör közgyűlése. A Komlóssy Arthur bölcs vezetése alatt álló és immár szép névre szert tett Petőfi dalkör május hónap 8-ikán, délután 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését a városi székház nagytermében. Ez alkalommal töltött be a lemondás folytán megüresedett egyik alelnöki állást. A közgyűlés több fontos ügyet tárgyal, miért is igen kívánatos, hogy a tagok minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Jókai.

A nagybeteg költő.

Távirati tudósítások.

Az egész ország visszafojtott lélekzettel lesi, várja a híreket Jókai állapotáról.

Budapesti munkatársaink távirati tudósításai alapján Jókai betegségéről és az ezzel kapcsolatban történekről a következő részletes hiráddal vagyunk.

Budapest, május 4.

A nagybeteg költőkirály állapota reggelre javult, a mi mitsem von le a betegség komolyságából. Reggel négy órakor eszméltre tért.

— Mi történik velem! Megérem-e a reggelt? — rebegte.

Reggel kilenc órakor a szobalány meleg vízzel megmosta a nagybeteg arcát.

— Szapannal mossa — mondotta Jókai — úgy mint rendesen.

Néhány pillanattal később Korányi Frigyes egyetemi tanár jelent meg a betegágyánál Stricker dr. házi orvos kíséretében. Az orvosok megvizsgálták a beteget és Korányi Frigyes kijelentette az ott tartózkodó Feszty Árpádnak és feleségének Jókai Jolánnak, hogy a beteg állapota egyformán aggasztó. A beteg ágyához senkit sem bocsájtanak be és így nem láthatta a költőkirályt sem az ott megjelent Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter, sem Hegedüs Sándor, a ki egész családjával a szomszéd-szobában tartózkodik.

A király Tisza István gróf kormányelnök révén tegnap este és ma reggel is tudakozódott Jókai hogyléte felől.

A kitett látogató-iven a következők jegyezték elő magukat: Waszary Kolos hercegprimás, Apponyi Lajos gróf udvarnagy, Plósz Sándor, Khuen-Hédervary Károly gróf, Wekerle Sándor, Szemere Miklós, Gajary Odön, Gromon Dezső, Lobkovitz Rudolf herceg, Márkus József, Halmos János, Csáky Albin gróf stb. stb.

József Agost királyi herceg szintén tudakozódott Jókai hogylétéről.

*

Budapest, május 4.

Állandóan a beteg ágya mellett van háziorsosa, Stricker Mór dr. is, a ki Jókai állapotáról reggel a következő jelentést adta ki:

„Jókai Mór állapota ma reggel az estihez képest csekély javulást mutat. — Az egész éjjelen át testi excitálás folytán a szív működés némileg javult, az erőbeli állapot valamivel fokozódott. A tegnap este fennállott aggasztó tradviális szörtyögés ennek folytán, valamint az erősebb köhögési inger következtében szintén eltűnt. Korányi tanárral egy-negyed kilenc órakor tartott konzulium a fenti adatokat megerősítette. Ugyanekkor azt is konstatáltuk, hogy a jobb tüdőben levő beszűrődés csak csekély mértékben nagyobbodott. Bal tüdőben csak a hurut van jelen. Fél nyolc órakor hőmérsék: 38.4°, érverés: 116, légzés: 44.“

Az orvosi vizsgálat alatt meglehetősen erősen viselkedett s aztán egy kissé fel is vidult. Elmesélte a környezeteinek, hogy éjszaka mit álmódott, majd arra kérte az orvost, értesítse az újságokat, hogy tul van már a válságon és most már bizonyára folgyógyul.

Az orvosságot, habár tegnapelőtt kijelentette, hogy egyáltalán nem veszi be, a legszívesebben fogadja el. Táplálékot ma se kapott egyebet mint levest és szomafoset, Szomorodni bört, most már csak minden két órában adnak neki s minden fél óránként borszeszes vízzel mossák meg a mellkasát. Állapota iránt rendkívül nagy az érdeklődés. Leánya, Jókai Róza férjével Feszty Árpáddal már kora reggel megjelent az erzsébetköruti házban és mély megindulással hallotta az örömhírt, hogy apja valamivel jobban van. Személyesen jött el tudakozódni Berzeviczy Albert kultuszminiszter s tudakozódott Tisza István gróf miniszterelnök is, a ki jelentést tett Jókai állapotáról a királynak. Személyesen jártak ott Beöthy Zsolt, Szily Kálmán, Gajary Odön, Veszi József, Adorján Sándor, Abrányi Emil, Herman Ottó, Hegedüs Loránt és sokan mások, többen pedig követett módon tudakozódtak a nagybeteg állapotáról.

Délben Stricker dr. megvizsgálta ismét a beteget; a vizsgálat eredménye eléggé kielégítő, mert testének hőmérséke alacsonyabb lett s csökkent az érverés és légzése is. Hőmérsék: 37.70, érverés: 108, légzés: 36. Mikor az orvos bement hozzá, hogy megvizsgálja, jószágos szeméről látta, hogy gondolkozik valamin, a mire megkérdezte:

— Mire gondol, méltóságos uram?

— A kecskeméti kollegiumra, felelte szelíden. Edes Istenem, amikor én ott diákoskodtam, milyen Herkules termetűek voltak az ifjak és milyen szépek voltak a leányok. Amikor pedig utoljára lent jártam, csupa öreg embert és összetörődött anyukát láttam, az egykori daliás ifjak és szép leányok helyett.

*

Budapest, május 4.

Délután megjelent Jókai szállásán König, a kabinet iroda főnöke és kijelentette, hogy 5 felsége a legmélyebb részvétellel érdeklődik Jókai állapotáról és kéri, hogy telefonon vagy levélben állandóan értesítsék a költő állapotáról. Jókainé hálásan köszönte a királyi kegyét.

Jókai délután néhány órát aludt. Állapota javult. Korányi szerint *éjjel dől el a beteg sorsa*

Este 9 órakor orvosi tanácskozás volt, az orvosok megállapították a javulást és azt állítják, hogy ha a tüdő beszűrődés nem terjed, a teljes javulás remélhető.

S Z I N H Á Z.

Szoyer Ilonka.

Második este: Bob herceg.

Csodaszép májusi este volt. Az éjjeli záporáldás eleje már jelentkezett fodoros szellő, hűsen lengedező fuvalmak képében. A színház körül lombosodó kertben csattogtak a fülemilék; a hold ezüst sugárhidjai is rezegtek már a levegőben és az orgonailat olyan édesen csókolgatta a kint sétálék arcát.

Bent pedig a színházban izzó vala a levegő, fojtott nyári melegség ülte meg a nézőteret.

De mindezekhez vegyük ráadásul azt, hogy két év óta a debreceni közönség régi nemes, tisztó izlését a daljáték-előadások rendszeresen rontották, sü-

lyesztették a legalsó fokra. Művészi ének, csattongó trillák, jellemző, finom, értelmes, ábrázoló játék helyett a daljátékokban a közönség léha mókákhoz, lábtornákhoz, dalcsarnoki bukfenekhez, alantós rikkantásokhoz szokott hozzá.

Igy eshetett meg, hogy mig hang, énektudás, játékművészet nélkül szükülködő cseppségek mutatványaira pótszékes mohósággal tódultak a végkép megzavart érzékű hadak, — tegnap a valódi, fenséges művészet élvezésére ismét kevés volt a közönség.

E részben a veszteség egészen a debreceni közönségé. Szoyer Ilonka művészetén és dicsőségén ez nem ejt esorbát. Akik elmulasztották, hogy megismerjék az igazi Bob herceget, a kik a sok cincogás után nem kívántak elmaradni Huszka Jenő valóban szép, csillogó, dallamos zenéjének hullámaiba s a kik nem akartak színről-színre meggyőződni arról, hogy mennyivel többet érő, becsesebb egy daljáték, ha tüneményes hang énekét és művészi játék tudatos remeklését is lehet benne élvezni: azok bizonyára forrón óhajtják Angelottiék mielőbbi bevonulását. Ez ellen végre is nem szólhatunk. Izlés dolga!

De már az egy kicsit sok a jóból, hogy a debreceni színház énekes (?) személyzete tegnap este megint ripacs-bált adott.

Mikor a szinpadon Szoyer Ilonka a legtökéletesebb művészetével énekelt egy bájos dalt és énekelt oly ihlettel, a melegség oly közvetlenségével és a művészi készség oly páratlan felsőbbbségével, hogy akiben lélek volt, mind áhitatba merült, akkor a mi helyi Liliomfiainak oly ádáz cirkuszi klóonkodást vittek végbe, hogy a vendég *abbahagyta az énekét és várt, a mig a dicső urak kimulatják magukat.*

Huber karmester ur is oly melegen beleálmodta magát a multba, a mikor az abszolút hangtalanságokat rettenetes katonazenénk cintányér dob és trombita-örjögései leplezgették, hogy tegnap a bűvös trillák, kadenciák és stakkatók finom, leheletszerű csodái közben ugy neki bőditette a vitézeket, hogy a debreceni orvos-egyesület bátran telepithetne ide hamarjában négy-öt új fülörvost.

Esedezünk, ma és holnap, a *Nebántsvirág* és *Denevér* előadásain engedjék érvényesülni e két remek daljáték zseni szépségeit. Engedjék meg, hogy zavartalanul gyönyörködhessünk Denise és Adél énekében, játékában, Szoyer Ilonka nagy művészetében.

Az orosz-japán háboru.

A háboru állásáról újabb távirati értesítéseink a következők:

Pétervár, máj. 4. Április 29-iki cári ukáz szerint a Korajec összes tisztjeit a Szent György-renddel tüntették ki. Bezovriazrv altengernagyot a csendes-óceáni első hajóhad parancsnokává és Rozjdzvenszkijt, a tengerészeti vezérkar-

helyettes fejét, a második csendes óceáni hajóhad parancsnokává nevezték ki.

Tokió, máj. 4. Az utcákon a lakosság ezrei hemzsegnek a Jalu melletti győzelmet ünnepeve. Tizenkét különböző körmenet vonult fel a városban, a melyek később egyesültek. — Az egyik menet tisztán diákokból állott. Az egész várost zászlók és lámpácskák díszítik.

Pétervár, máj. 4. Kuropatkin tábornok Miklós cárhoz május 3-án táviratot intézett, amelyben részletesen beszámol a Kiulencsöng mellett szenvedett hatalmas vereségről. — Jelenti, hogy a 21-ik és 22-ik ezred és a 6. tüzérandár vett részt az ütközetben, amelybe később 11. ezred két zászlója és a 3. tüzérandár két ütege is belevegült. Bármint igyekszik menteni az oroszok helyzetét, mégis kénytelen beismerni, hogy 800 sebesültjük van; köztük 14 tiszt is.

Csifu, máj. 4. A japánok újabb győzelmet arattak elleneikre. A japán hadsereg egyrésze Niucsung közelében partra szállott. Nehány órai heves ostrom után bevették a várost. Katonáikkal megszállták és diadalmasan nyomulnak előre tovább.

TAVIRATOK.

Miniszeri tanácskozás.

Budapest, május 4. Holnap a Király elnöklésével miniszeri tanácskozás lesz az 1905. évi költségvetés megállapítása végett. Goluchovszki, külügyminiszter, Pitreich hadügyminiszter, Böhm-Baehavek és Spaun báró este ideérkeztek.

Kossuth Ferenc beteg.

Budapest, május 4. Kossuth Ferencet ma délután lakásáról a budai Lukácsfürdőbe szállították. A beteg állapota javulóban van.

Uj képviselő.

Budapest, május 4. A nagybereznai kerületben ma a szabadelvű párti Lónyay Sándort egyhangulag képviselővé választották.

Törvénykezés.

§ A vasutasok — szabadlábok. (Budapesti munkatársunk táviratozza.) A letartóztatott vasutasok dolgában döntő fordulást állott be. A kir. ítélőtábla Frenreisz István elnökleite alatt, Vaikó Pál bíró előadásában ma ma délelőtt foglalkozott a törvényszék vádtanácsának a fogvartartást elrendelő végzésével, amelyet a vasutasok és a védők tudvalevőleg megfellebbeztek. A kir. ítélőtábla háromnegyed órai tanácskozás után a vádtanács határozatát megváltoztatta s az összes terheltet, névszerint Leide Arturt, Joannovics Lajost, Lorbeer Józsefet, Marquilit Kálmánt, Kósa Lajost, Potincza Lajost Vereb Mihályt, Sarlay Jánost, Komlós Manót, Breuer Ferencet-Kardos Antalt, Faludi Józsefet, Kacsóh Gyulát és Thurcsányi Pált szabadlábba helyezte, még pedig azzal a megoldással, hogy a jelen esetben nem forog fenn a büntető perrendtartás 141. paragrafusának 2. pontja, vagyis nem kell tartani a szökéstől és az előrelátható büntetés nem indokolja a további fogvartartást. Annak eldöntésébe, vajjon a vasuti tisztviselő köztisztviselő-e vagy nem, a tábla ezuttal nem ment bele.

A végzést fél 1 órakor sürgősen elküldték a törvényszék vizsgálóbírójához, aki nyomában kihirdette nekik a tábla határozatát.

**BRAZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

SOSBORSZESZ

**NAGY ÜVEC ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEC ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVECHEZ
MELLEKELVE VAN!**

50 évi siker

ESZÉKI . . . . .
arckenőcs
és eszéki . . . . .
Szalvator

szappan

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J.-C. „Szalvator”
gyógytárából.

ESZÉKEN, Felsőváros

1 tégely eszéki arckenőcs ára 70 fill. és 1 kor.
1 drb. Szalvator szappan ára 1 kor.
1 tégely kézi paszta ára 1 kor. 20 fill.
Lyon rizspor kis doboz 1 kor. nagy doboz 2 kor.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészektől és megfelelnek tökéletesen a 71,012 számú
o o o B. m. rendeletnek. o o o

Főraktár Budapesten

Török József

gyógyszerésznél.

VI. Király-utca 12. és Andrássy ut 29.

Szent-László (Püspök) gyógyfürdő

NAGYVÁRAD mellett, KERNÁTS JÁNOS fürdőbérlet kezelése alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél kocsis háromnegyed órai távolban. Május augusztus hónapokban naponta 12, vasárnap- és ünnepnapokon 15 vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasuti állomás a fürdőtelepen van.

Az európai hírű 41° C meleg természetes hévíz javalva van, az izületek és izmok csuszos bántalmainál idült s különösen savas izületek bántalmánál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál) különböző bőr-bántalmaknál, végre női bajoknál, belsőleg, hevény és idült gyomor-bántalmak, májbajok és vesekövek esetében. Állandó fürdőorvos: dr. NAGY IGNÁC.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámú szobák napi ára 1 kor. 20 f. és 6 kor. között váltakozik. Gyógyterem (Cursalon) hirtlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztallal. Terraszok szép kilátással. Éteremek, cukrázda, sétahelyek a fürdőtelepen és mellette elterülő öserdőben jó tekepálya és Lawa-Tennis.

Öt tükörfürdő és három kádfürdőn kívül másfürdők is vannak rendszeresítve. Fürdők 40 fillértől 1 kor. 20 fillérig. Elsőrendű kütűnő állandó zenekar. — Tisztelő összeköttetés Nagyváradal.

Villany világítás. A legszebb kirándulás és szórakozási hely. Konyha és vendéglő a bérlet saját vezetése mellett. Prospektust kívánatra küld a FÜRDŐKEZELŐSÉG.

szilárd és folyékony
Sarg-féle Szappan
Glycerin.
a bőrt fehérré
és gyöngéddé teszi.
Mindenütt kapható.

Sarg-féle Glycerin szappan

ugy felnőtteknél, mint gyermekeknél a leggyöngébb korban a legkittűnőbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schauta, Frühwald, Breus Károly és Gusztáv, Schaudlbauer stb. által legjobb eredménnyel használtak

5999—6042 sz. — 1904.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa a város tulajdonát képező ugynevezett csolnakázó tó és a vele kapcsolatos 2 hold 226 négyszögöl föld területnek 1905 évi január 1 től kezdődőleg 10 egymásutáni évre azaz 1905 január 1-ig terjedő időre bérbeadás útján biztosítása végett nyilvános árverést tűz ki s ennek napjával f. évi június hó 8 napjának d. e. 9 óráját alapítja meg.

Az árverelni szándékozók az árverési feltételeket a városi számvevősnél a hivatalos órák alatt bár mikor megtekinthetik.

Debreczen, 1904 április hó 28.

A városi Tanács.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai

Debreczen, kistemplom bazár

Óriási raktár

szőnyegekben

függöny, ág és asztalterítőkben,

butorszövetek

Linoleum.

Olcsó árak!

A Richter-féle
Lindment. Caps. comp.
Kergony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziorvos, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmatlanságok, érzékenység, csúszás és megfázások ellen.
Intés. Silányabb utáztatok miatt bevasárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Kergony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. arban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.
Richter F. Ad. és társa,
Csás. és kir. udvari szállító.
Kisbudaörs.

Tavaszi és nyári idény

1904
Valódi brünni szövetek
Egyvágás 310 méter K. 7-8-10-jó
hosszu, teljes férfi K. 12-14.-jobb
öltözet, (felsőrokk nadrág, mellény) K. 16.-18.-finom
ára: K. 21.-igen finom
Valódi gyapju szövet.
Egy fekete salon öltözet K. 20.- úgy felöltők turistaruhák, stb. stb. gyáriárakban küld:
Siegel-Imhoz, Brünn
árjegyzék ingyen. — Ha privát egyének a cégtől rendelnek, nagy előnyben részesülnek.

Szakosított munka mégis a legolcsóbb. Villam mű berendezések kizárólag FÖLDVÁRY L. debreceni első electro-mechanikus készít a legtartósabban Kossuth-utca 1 sz. az udvarban. Új berendezéseknél másfél évi javításoknál fél évi díjtalan rendbentartás villamos műszerek telefonok villamos házi csengők felszerelése és villamos zseblámpák raktára.
Villanyosházicsengők és telefonok jó karban tartását évi három koronától feljebb vállalom.

Hazai gyártmány!
KLEINOSCHEG SEC

ÜDONSÁG ESŐ MINŐSÉGŰ PEZSGÓ

KLEINOSCHEG testvérek
Csás. és kir. udvar szállító pezsgő pincéi BUDAOK.

Csász. és kir.

udvari szállító

Fernolend

A világon legjobblábbeli fényesítő és fénycrém mindenféle világos és fekete bőrnemek részére, mely kiváló szép fényt és tartósság ad a bőrnek. Elhasznált pezesítés, sárga vagy barnabőrnek a Lyosin egészen új fényt ad.
alapított 1882. Gyári raktár Budapest V. Lipót-köut 24. (Briefadresse Wien III Wasche kaufen Sien nur Brunnenseife. Mindenütt kapható)

A legjobb arc-
szépítő szer a

SERAIL-ARCZENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan. } Kifűző toillet szappanok a
Epe-szappan. } o kenőcs használatához o

Serail-crème. nappali használatra. ==

Seail-puder. Kiváló finom arcpor három színben, fehér, rózsza és krém. I dobozára 1 korona.
Serail-szájviz. A legjobb szájvi.

Kapható: **Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László, Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jéza és Jéza** urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MÁTYÁS** gyógyszerész Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerárban.

Szabadalmazott önműködő

permetező-készülékek

„S y p h o n i a“

szőlőtelepek

és komlóültetvények befecskenedéséhez,

a gyümölcsfákat károsító rovarok,

a szegecs és tormáncs kiirtására, valamint a levélbetegségek elleni védekezésre stb.

10 vagy 15 liter töltésű

Önműködő, hordozhatópermetezők

rézüsttel is,

petroleum-vegyítő készülékkel, vagy anélkül;

kocsira szerelt, önműködő permetezők gyártatnak és szállítatnak különlegesség gyanánt

MAYFART PH. és Ta.

mezőgazdasági gépgyárak, borsajtók és gyümölcs-értékesítő-gépek különlegesen régi gyárai által

BECS, II. TABORSTRASSE 71. SZ.

Kimerítő árjegyzékek ingyen. — Képviselek és vlszonteladók kerestetnek.